

6.3.2020

Aloite 1

Sukupuolen moninaisuus huomioon

Sukupuolen moninaisuuden huomioiminen on tärkeää kaikessa ihmisiin vaikuttavassa ja ihmisten kanssa tehtävässä työssä. THL:n mukaan se on erityisen tärkeää toimittaessa nuorten kanssa.

Suomen Punaisen Ristin tulee jatkossa panostaa sukupuolen moninaisuuden huomioimiseen. Tällä hetkellä esimerkiksi Lyyti-järjestelmä, jonka kautta usein ilmoitaudutaan Suomen Punaisen Ristin tapahtumiin, ei huomioi sukupuolen moninaisuutta. Lyyti-lomakkeissa on sukupuolta kysyttäessä vain kaksi vaihtoehtoa, nainen tai mies, vaikka ihmisen oma kokemus sukupuolesta ei välttämättä ole noin kaksijakoinen. Monissa muissa organisaatioissa samankaltaisiin lomakkeisiin on lisätty myös vaihtoehto muu, joka ainakin paremmin huomioi sukupuolen moninaisuuden.

Esitämme, että Suomen Punainen Risti kiinnittää jatkossa huomiota sukupuolen moninaisuuteen. Yhtenä keinona tulee Lyyti-lomakkeisiin lisätä kolmas vaihtoehto, muu, joka huomioi sukupuolen moninaisuuden. Järjestön tulee jatkossa kiinnittää huomiota siihen, ettei sen toiminta syrji sukupuolivähemmistöjä.

Toimenpiteet

Suomen Punaisen Ristin hallitus totesi vastauksessaan nuorten yleiskokouksen aloitteeseen *Sukupuolen moninaisuuden* huomioimisessa, että aloite on selkeä ja perusteltu. Hallitus suositteli, että sukupuolen moninaisuutta kunnioitetaan järjestömmme kaikessa toiminnassa ja se huomioidaan esimerkiksi tapahtumien ilmoittautumislomakkeissa sekä toimintamateriaalien päivityksissä.

Nuorten vuosikokouksen aloite on pyritty huomioimaan parhaalla mahdollisella tavalla Suomen Punaisen Ristin ilmoittautumislomakkeissa. Valtaosassa lomakkeita sukupuolta ei kysytä lainkaan. Jos kysymys on tarpeellinen (kuten Opintokeskus Sivistä varten) on pyritty laittamaan vaihtoehdot mies, nainen, joku muu, en halua sanoa (Siviksen määrittelemät vaihtoehdot). Lyyti-ohjelmassa on edelleen vakiovaihtoehtona mies-nainen jaottelu, ja tämä valitettavasti osaltaan vaikuttaa siihen, että jossain ilmoittautumislomakkeissa saattaa edelleen olla vanhakantainen, kaksijakoinen määrittely sukupuolesta. Suomen Punaisen Ristin keskustuimistosta on oltu yhteydessä Lyyti-palveluun sukupuoli-kohdan muuttamisesta.

Suomen Punainen Risti kiinnittää erityistä huomiota, ettei toiminta syrji vähemmistöjä ja huomioi yhteiskunnan moninaisuuden. Jokaista järjestön toiminnassa mukana olevaa henkilöä kunnioitetaan ja luodaan mahdollisuus toimia turvallisessa ja myönteisessä ilmapiirissä.

6.3.2020

Aloite 2

Lapsen ja nuoren polku Punaiseen Ristiin

Johdanto

Osastot kokevat nuorten mukaan saamisen hankalana. Usein ajatellaan, että nuorille pitäisi olla omaa, erillistä toimintaa eikä nuoria aina nähdä tasavertaisina vapaaehtoisina. Mukaan tuleville säilytetään heti alussa paljon vastuuta, joka tukahduttaa helposti nuoren oppimisen ja auttamisen halun. Toisessa ääripäässä osastot eivät panosta nuoriin ollenkaan, koska nuorien ajatellaan muuttavan kuitenkin paikkakunnalta toiselle, jolloin osaston ponnistelut koetaan turhiksi. Nuorten voi olla vaikea liittyä olemassa oleviin, tiiviiksi muodostuneisiin toimintaryhmiin. Haluamme, että lasten ja nuorten kasvattaminen Punaisen Ristin arvoihin on koko järjestön yhteinen asia - ei osasto-, piiri- tai edes maarajojen sisäinen asia. Haluamme rakentaa lasten ja nuorten polusta Punaisessa Ristissä selkeämmän ja tavoitteellisemmän, jotta toimintamme houkuttelee mukaan uusia nuoria. Nuorten toiveiden kuunteleminen ja kiinnostuksen huomioon ottaminen osastoissa on avainasemassa.

Tällä hetkellä SPR:llä on lasten ja nuorten materiaalia hyvin tarjolla, mutta ne ovat yksittäisiä ja irrallisia. Materiaalit ja toimintamuodot saattavat olla muille kuin lasten ja nuorten kanssa toimiville sekavia ja hankalasti toteutettavia. Muun muassa Reddie Kids -materiaali on hyvä ja kattava, mutta se on vain vuoden mittaisen kerhon pyörittämiseen – varsinaista jatkumoa ei ole. Tämänhetkiset materiaalit ja toimintamallit eivät myöskään sido koko osastoa yhteiseen tavoitteeseen, nuorten mukaan saamiseen eri toimintaryhmiin. Osastojen mahdollisuudet panostaa nuoria houkuttelevien toimintamuotojen kehittämiseen voivat olla rajalliset. Tarvittaessa osasto voi tehdä yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa.

Tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan selkeitä malleja ja konkreettisia työkaluja. Mallien ja työkalujen pitää tukea osaston olemassa olevien vapaaehtoisten vuorovaikutusta nuorten kanssa. Menetelmien pitää tukea lasten ja nuorten rinnalla kulkemista, heidän opastamista ja innostamista toimintaan. Menetelmien pitää helpottaa nuorten rekrytointia, vastaanottamista ja toimintaa osastossa niin, että nuoret nähdään luonnollisena osana osaston toimintaa ja toimijoita. Parhaiten nuoria houkuttelevat mukaan toiset nuoret.

Punaisessa Ristissä harrastamisen hyödyt pitää myös tehdä näkyväksi nuorille. Miksi nuori valitsisi juuri Punaisen Ristin harrastukseksi? Nuorille menetelmien pitää olla kiinnostavia ja riittävän haasteellisia. Niissä pitää oppia Punaisen Ristin arvojen ja toimintojen lisäksi myös yleishyödyllisiä elämän taitoja. Toiminta ei saa sitoa nuorta väkisin säännölliseen ja vastuulliseen järjestötoimintaan, vaan sen tulee herättää nuorella oma kiinnostus ja halu toimia.

Ehdotus

Ehdotuksiamme ovat muun muassa monivuotinen, esimerkinomainen toimintarunko 7-vuotiaasta 16-, jopa 18-vuotiaaseen saakka. Toimintaan voisi palauttaa esimerkiksi päivitetty taitomerkit. Taitomerkkejä voisi suorittaa jokaisessa ikäryhmässä erilaisissa toimintaryhmissä, osastossa, piirissä, luottamustehtävissä jne. Ajatuksena kuitenkin, ettei taitomerkkien suorittaminen vaadi erillistä lasten tai nuorten ryhmää. Yli 13-vuotiaille nuorille taitomerkit voidaan korvata esimerkiksi teemailloilla, joihin kehitettäisiin valmiita materiaaleja. Toiminnassa mukana olevia nuoria huomioitaisiin esimerkiksi osallistumistodistuksilla.

6.3.2020

Toimenpiteet

Suomen Punaisen Ristin hallitus totesi vastauksessaan nuorten vuosikokouksen *Lapsen ja nuoren polku Punaiseen Ristiin* -aloitteeseen muun muassa, että 13-17 -vuotiaiden toiminnan polun mallintamista ja jalkauttamista jatketaan ja nuorten ensiapuryhmätoimintaa kehitetään.

Nuorten toiminnan polku on laadittu ja se kokoaa yhteen monen toimialan ja tekijän toiminta- ja koulutusmahdollisuudet yhdelle kartalle. Nuorten toiminnan polku toimii työkaluna niin työntekijöillä kuin vapaaehtoisilla.

Osana InAction! yläkoululaisten ensiapuohjelmaa vuonna 2019 aloitettiin lasten ja nuorten ryhmätoiminnan kehittämistyö kyselyllä piirien nuorisotoiminnan ja terveydenhuollon suunnittelijoille. Kehittämistyö jatkuu vuoden 2020 aikana. Tavoitteena on rakentaa selkeä polku InActioniin osallistuneille koululaisille tulla mukaan Suomen Punaisen Ristin osastojen toimintaan sekä luoda nuorten ryhmätoimintaan toimintamalleja, jolloin toiminnan järjestäminen osastoissa onnistuu matalalla kynnyksellä. Nuoria osallistetaan mukaan ryhmätoiminnan kehittämiseen.

Osana järjestön koulutusuudistusta, sähköisiä osaamismerkkejä pilotoidaan vuoden 2020 aikana. Ryhmätoiminnan kehittämisen myötä arvioidaan taitomerkkien vieminen osaamismerkeiksi.

